

Presuda u slučaju *Gaskin protiv Ujedinjenog Kraljevstva*

1. Činjenično stanje

Podnosilac predstavke je želeo da pokrene postupak protiv lokalnih vlasti za nadoknadu štete zbog nemara, u vezi sa vremenskim periodom koji je proveo u starateljstvu (od 1960. do 1974. godine), tokom kojeg je smeštan kod različitih usvojitelja. Lokalne vlasti su imale zakonsku dužnost da vode poverljive arhive u vezi sa podnosiocem predstavke i starateljstvom nad njim. Podnosilac predstavke tvrdi da je prema njemu u starateljstvu loše postupano i želeo je da dobije obaveštenja o tome gde je držan, u kojim uslovima i od strane koga, što bi mu pomoglo u saznanjima o sopstvenoj prošlosti i prevazilaženju problema. On je stoga želeo pristup dosijeu slučaja, koji je imala lokalna vlast, shodno načelu otkrivanja radi pokrenutog postupka i takođe u javnom interesu da bi se preispitao standard brige o detetu u starateljstvu koju obezbeđuje lokalna vlast. Domaći sudija je odmerio interes podnosioca predstavke za dobijanje pristupa dosijeima da bi nastavio spor prema javnom interesu održavanja delotvornog sistema za brigu o deci. On je zaključio da je " za odgovarajuće funkcionisanje službe za brigu o deci neophodno da poverljivost relevantnih dokumenata bude očuvana".

2. Odluka Suda

Po Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima je jedina osnova žalbe koja je proglašena prihvatljivom bila produžena nemogućnost pristupa podnosioca predstavke celini dosijea slučaja, prema članovima 8. i 10. u vezi sa postupkom i odlukama koji su imali za posledicu da podnosiocu predstavke bude uskraćen pristup dosijeu prema postupku za otkrivanje. Sud je odlučio (u saglasnosti sa Komisijom) da se dosije odnosi na "privatni i porodični život" g. *Gaskin*-a i da pristup njima time spada u okvir obuhvata člana 8. Konvencije.

Sud je zaključio da su okolnosti ovog slučaja drugačije od slučaja *Leander protiv [vedske* (presuda od 26. marta 1987. godine) u kome je utvrđeno da se tužena država mešala u prava podnosioca predstavke po članu 8. Konvencije sakupljanjem, čuvanjem, upotrebom i otkrivanjem privatnih informacija o podnosiocu predstavke. Međutim, kao u slučaju *Leander protiv [vedske*, dosije u vezi sa ličnom istorijom g. *Gaskin*-a postoji i on nije imao mogućnost da ga ispita. Podnosilac predstavke osporava samo propust da mu se odobri neometan pristup dosijeu slučaja. Vlada je tvrdila da poverljivost davalaca u dosijeu mora biti poštovana, jer bi u suprotnom gubitkom njihove saradnje bio umanjen protok informacija.

Sud je smatrao da je "poverljivost sadržaja dosijea doprinela delotvornom funkcionisanju sistema za staranje o deci i da je u tom smislu služila opravdanom cilju, zaštićujući ne samo prava davalaca već i dece kojoj je potrebno staranje". (stav 43.)

Sud je ipak bio mišljenja da je podnosilac predstavke imao vitalni interes u primanju obaveštenja neophodnih da sazna i razume svoje detinjstvo, što je zaštićeno Konvencijom. Međutim, poverljivost javnih arhiva može takođe biti neophodna za zaštitu trećih lica. Po ovom aspektu sistem Ujedinjenog Kraljevstva, koji pristup arhivama dozvoljava samo sa pristankom davaoca može biti saglasan obavezama prema članu 8. Konvencije, imajući u vidu slobodu odlučivanja države. I pored toga, interesi pojedinca moraju biti obezbeđeni u situaciji u kojoj davalac nije dostupan ili na neodgovarajući

način odbija da da svoj pristanak. Ovaj sistem će biti u skladu sa načelom srazmernosti samo ako zahteva da nezavisna vlast donese konačnu odluku po pitanju odobravanja pristupa kada davalac nije dostupan ili odbija davanje saglasnosti. Takav postupak nije postojao.

Postupak Ujedinjenog Kraljevstva nije obezbedio poštovanje privatnog i porodičnog života g. *Gaskin-a*. Sud je zaključio, sa 11 glasova prema 6, da je došlo do povrede člana 8. Evropske konvencije.

Sud je jednoglasno zaključio da nije došlo do povrede člana 10. Konvencije. U ovom slučaju član 10. ne uključuje obavezu države da saopšti informacije pojedincu.